

DADES SALUT PÚBLICA

Quant es droga un lleidatà?

Els volums de consum que revelen les anàlisis de les aigües residuals ometen els elevats nivells d'adulteració que els traficants apliquen als estupefaents || Les sentències de narcotràfic indiquen que més de la meitat del que s'adquireix està 'tallat'

E. BAYONA

Amb el consum d'estupefaents passa sovint com amb les timbes del cafè Rick's de *Casablanca*, en què, efectivament, es jugava de manera habitual per molta sorpresa que intentés aparenar el cínic personatge del capità Renault a l'ordenar clausurar-lo: "Quin escàndol! He descobert que aquí es juga!" Algunes reaccions similars han provocat aquests dies la publicació a SEGRE dels resultats d'un estudi de l'EUDA (Agència de Drogues de la UE) que, a partir de l'anàlisi de les aigües residuals, indica que el consum de cocaïna per càpita a Lleida pràcticament duplica el de Barcelona, que només en deu ciutats europees es fuma més marihuana (sis, si no es tenen en compte les quatre holandeses que aporten dades) i que el consum d'èxtasi (MDMA) ja ha fet el sorpasso al de *speed* o sulfat d'amfetamina.

Se sap quanta droga es consumeix a Lleida? Respondre aquesta pregunta és entre difícil i impossible, malgrat que estudis com el de l'EUDA ofereixen algunes pistes per, combinades amb altres registres, atansar-s'hi.

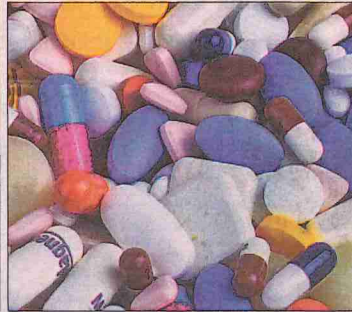
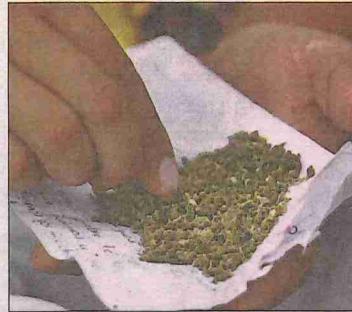
LA PURESA

Més del 90% del 'speed' que s'enfina o es fuma i més de dos terços de l'èxtasi resulten ser droga 'de pega'

Aquestes anàlisis rastregen la densitat de metabòlits d'estupefaents de les aigües residuals, és a dir, les restes d'aquestes substàncies excretades pel lavabo com a excrements i orina després de passar pel cos humà.

L'estudi detecta a Lleida un consum mitjà de 623,86 mg diaris de cocaïna per cada mil habitants que llancen una projecció de 34,02 quilos de cocaïna a l'any. Els 42,47 mg per jornada i miler de veïns d'èxtasi o MDMA, amb una demanda que pràcticament s'ha quadruplicat en un any, tenen una equivalència de 2,31 quilos anuals, els 42,25 mg de *speed* o amfetamina equivalen a 2,3 quilos i els 10,61 mg de ketamina suposarien 578 grams anuals.

Tanmateix, a aquesta estimació se li escapen dos detalls que emmascaren a la baixa el resultat. D'una banda, el mesurament dels metabòlits a les aigües residuals omet la que el consumidor d'estupefaents elimina a través de la suor i de la respiració. I, per una altra,

Les anàlisis de les aigües residuals de Lleida revelen elevats nivells de consum de la majoria dels tipus d'estupefaents.

LA DADA

48

MORTS

És la xifra de defuncions a Lleida del 2015 al 2024 per sobredosi de droga i enverinaments, segons l'INE.

L'EVOLUCIÓ

Les intoxicacions químiques van a l'alça a Ponent

■ Els ingressos hospitalaris per intoxicacions causades pel consum de drogues, medicaments i substàncies biològiques és un fenomen a l'alça a Lleida, segons les dades de l'INE (Institut Nacional d'Estadística). Més de la meitat dels 1.004 registrats del 2019 al 2023 es concentren en els dos últims anys (228 i 308).

Les anàlisis que centralitza l'Agència de Drogues de la UE es fan sobre les aigües residuals de nombroses ciutats europees.

no té en compte l'adulteració d'aquestes substàncies: mesura la substància *pura*, és a dir, la part psicoactiva de les dosis, però no l'excipient o tall, que sovint és més de la meitat de la que es *xuta* el toxicòman i en ocasions arriba a superar el 80% i el 90%. La part de la droga *de pega* que s'afegeix a la *de veritat* és la via per la qual els traficants modulen els seus ingressos i beneficis.

Les sentències dictades en els últims quinze mesos per l'Audiència de Lleida refereixen graus de puresa del 7,8% en l'amfetamina i del 12,3% al 37,5% en l'MDMA; és a dir, que

més del 90% del que es *noten* els consumidors de la primera i entre dos terços i set vuitens de la tercera no és droga. Aquestes ràtios eleven a 29,5 quilos el tràfec anual de *speed* i a entre 24,5 i 60 el d'èxtasi.

La riquesa arriba al 41,7% en la ketamina, que es pren diluïda, i no arriba al 10% en l'heroïna. I ofereix una àmplia forquilla del 7,4% al 82% per a la cocaïna, un marge amb una mitjana (44,7%) que dispararia el tràfec anual a 76,1 quilos, gairebé un i mig setmanal.

I amb què es talla? Les sentències refereixen l'ús d'un excitant com la cafeïna i un analgèsic

EL TALL

Els traficants unflen el seu negoci amb estimulants com la cafeïna i calmants com la tetracaïna

com la tetracaïna per elaborar cocaïna *de pega* que simuli els efectes de la real; d'un conservant com la glicerina (i més cafeïna) en l'èxtasi i, també, de psicòtrops com el fenibul, estimulants com el fluorenol i fàrmacs hormonalment com l'ostarina i el clomifè per augmentar les existències de ketamina.

Amb la marihuana passa el contrari: les anàlisis detecten un consum mitjà de 121,31 mg diaris que porta a un consum anual de 6,6 quilos de THC (tetahidrocannabinol), el principi actiu present en l'herba, però en aquest cas la dosi psicoactiva considerada delictiva comença en l'1%, i el màxim tolerat en els productes de venda legal és del 2%. Tanmateix, a Lleida es detecten càrregues del 9,1% al 24%. Aquests índexs revelen un patró d'elevada potència psicoactiva i addictiva en la *marija* de producció industrial que domina el mercat des de fa uns anys.

